

HIREK

ooo

Egy öreg napló lapjaiból.

... Akkor már égtek a lámpák. Ketten ott álltak az ívelő fény alatt büszkén, boldogan, egy kicsit színtegősen is. Fogták egymás kezét és a hullámzó, akarat-nélküli tömeget nézték, amely mámoros, részeg volt a nagy diadaltól. Pedig a győzelmet a halál aratta az emberiség butaságán, de szépen, simán, szép szavak, hangzatos frázisok bársonyával betakarva, hogy nem vették észre.

És ahogy ott álltak egymás mellett a fényben, hallgatagon, sugarakkal koszorúzva, esőndesen összemossolyogtak. És a kezeik még szorosabban összekulesolódtak, a testük össze-simult. És megszólaltak csendesen, mint a puszták ismétlik a próféták szavát. Azt mondta a férfi suttogó megvetéssel:

— Tudod már, mért vagyok nagy és miért lesz enyém minden, — minden, amit csak akarok? Nézd: senki nem áll be a fénybe, mindenki megy, siet valami furesa, kirobbanó indulattól, amely úgy fűti szegényes, kis szenzációktól elevenedő életüket, — amely olyan boldoggá teszi őket!... És nézd, akik észrevesznek, hogy bámulszunk rájuk, csudálkozva és tisztelettel: ezek már érzik, hogy valaha a vezérük lesznek; önkéntelenül is aláztosra válnak és meghajlítják a fejüket is néma megadással. Lásd, így nőnek ki a tömegek mindíg a nagyok, így nőnek óriássá mind, akik egy kicsit akarnak és megértik a tömegek vakságát, aláztos tétovázását. Csak várni kell tudni és kihasználni a kedvező pillanatot; ez: a boldogulás titka.

Most megszólalt a lány is, akit talán Máriának hívtak, mert szelid és szent volt és hűséges, barna szeme ártatlanul csillogott. Azt mondta komolyan, egyszerűen:

— Csak soha az igazságot! A tömeg nem bírja el azt, ami igaz; Ibsen óta mindenki tudja, hogy azé a tér, aki titkolni tudja a tényeket. Szép szavak, udvarias, sima módor és kellő tartózkodás, előkelőség s helyedbe hozzák azt, ami lenni kívánsz; könnyörögnek érte, hogy fogadd el és a végén ők a halásak, lekötöttek. Most látom: elveheted a fiaikat, anyáik neked születtek; elviheted a párnáikat és megcsókolják rabló kezdet; a lábadozó hullnak és imádva néznek rád, ha mosolygni látnak. Az istenük lehetsz és minden, amíg győzöl szép hazugságokkal, hanggal és színészkedéssel!...

Elhallgatott, csak a hangja rezgett még soká az őszi levegőben, mint az ezüst hárfa hurja. És messzi fáklák lángoltak az októberi estében és zene zengett és százezer szívben dobbant meg a lelkesültség; százezer ember boldog volt egy éjszakára, — talán egy sem tudta, miért?

Sipos István.

— **Időjárás.** Az időjárásban lényeges változás nem várható. Sürgőnyphagnózis; Változás nem várható. Déli hőmérséklet 7.7 fok Celsius.

— **Czernin berlini látogatása.** Bécsből jelentik a Magyar Távirati Irodának: Kühnmann államtitkárral, annak legutóbbi bécsi időzése alkalmával történt megállapodás értelmében gróf Czernin külügyminiszter 4-én Berlinbe utazik. A külügyminiszter tanácskozni fog gróf Haertlinggel, az új birodalmi kancellárral is, aki tudvalevőleg, mint bajor miniszterelnök ez év április havában bemutatkozott a cs. és kir. udvarnál és meglátogatta Czernin grófit is.

— **Károly-nap.** November 4-én Károly király nevenapján délelőtt 10 órakor a rókusai templomban ünnepélyes gyászistentisztelet lesz, amelyet Várhelyi József prépost-kanonok ce-

lebrál fényes papi segédlettel. A misén a város hatósága testületileg fog megjelenni.

— **Ötezer asszony zavargása Budapesten.** Budapestről telefonálja tudósítónk: Péntek este 5—6000 főnyi asszony a József-köruton az egyik községi élelmiszerüzlet előtt zsirra várt. A dél óta ott várakozó asszonyok csak este hat órakor tudták meg, hogy összesen 240 kiló zsír kerül kiosztásra. Az asszonyok mikor ezt megtudták, *dühükben hirtelen rombolni kezdtek, az épületek ablakait beverték és a kirakat-táblákat is betörték.* A zavargó tömeggel szemben a rendőrség gyengének bizonyult, mire katonaságot vezényeltek ki, amely azután elzavarta a körutról a tömeget.

— **A szegedi hadigondozóbizottság kormánybiztosa.** Wekerle Sándor miniszterelnök, mint a hivatalos lap esütőtörőki száma közli, a hadigondozóbizottságok felügyeletére négy kormánybiztost nevezett ki. Arad, Bács-Bodrog, Békés, Bihar, Csanád, Csongrád, Krasó-Szörény, Temes és Torontál vármegyék, valamint Arad, Baja, Debrecen, Hódmezővásárhely, Pancsova, Szabadka, Szeged, Temesvár, Ujvidék, Versec és Zombor törvényhatóságu városok területére báró Szentkereszthy Bélát nevezte ki kormánybiztossá a miniszterelnök.

— **Megjelent a lakbérrendelet.** Budapestről telefonálja tudósítónk: Pénteken este jelent meg a kormány terjedelmes lakbérrendelete. A lakbérrendelet szerint a városokban lakáshivatalokat állítanak fel. Minden lakáshivatalban 3 tagú bizottság fog működni. A lakáshivatalok elnökeit a tanács jelöli ki, vagy pedig az alispán a közigazgatási tisztviselők közül. A lakásrendelet november 3-ikán, vagyis szombaton lép életbe.

— **A halottak napja igazán ölmos, szürke és gyászos volt.** Nagyon is stílusosan alkalmazkodott a fogalomhoz, amelyet neve jelent. Ölmos eső áztatta a földet egész nap, mintha a gyászoló szeméből kiszakadó könny lett volna, akik nem tudtak annyi koszort, virágot és gyertyát vinni kedves halottjaiknak, mint más években. Legalább a temetőben kevesebb volt a koszorú jóval és az örök világosságot is sokkal, sokkal kevesebb gyertya jelképezte, mint egyébként. A hősök sírjainál délután 3 órakor ünnepség volt, amelynek keretében Várhelyi József prépost-kanonok nagyhatású, szép beszédet mondott. Résztvevett az ünnepélyen Nagel Manó ezredes, a helyőrség tisztikarával, dr. Somogyi Szilveszter polgármester, dr. Gády Endre kulturtanácsos és megszámlálhatatlan tömegű érdeklődő és gyászoló közönség. — A város ezután koszorút helyezett dr. Lázár György polgármester, Szabados János és Jászai Géza sírjára. Az iskolák tanuló ifjúsága az elhunyt tanárok sírjaira helyezett koszorúkat, a színházi énekkar pedig a szegedi színészek sírjai előtt énekelt gyászdalokat.

— **A makói mandátum.** Makóról jelentik A makói függetlenségi pártnak egy része dr. Pete Márton hivatalos jelölttel szemben esütőtörőki értekezletén Echardt Vilmost kiáltotta ki képviselőjelöltnek.

— **Gyászistentisztelet az elesett szegedi katonákért.** A háború folyamán elesett szegedi katonákért szombaton délelőtt valamennyi szegedi római katolikus templomban ünnepélyes gyászistentiszteletet tartanak. A belvárosi templomban a gyászistentisztelet, amelyet Várhelyi József prépost-kanonok celebrál, reggel 7 órakor kezdődik.

— **Kitüntetések.** Faludi Sándor 46. gyalogezredbeli hadnagynak az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartása elismerésül a legfelsőbb dicséző elismerés — a kardok egyidejű adományozása mellett — tudtul adatott. Gilice Pál, Lingarur Miklós, Kubinecz Ferenc, Nyári Károly, Schweb Ká-

rolly, Keresztes László, Sándor Ferenc, Kerekes János, Hegedüs János és Köhl János huszárokat, továbbá Hartmann Fereac, Donáth Sándor tizedeseket, Józsa István szakaszvezetőt és Menning Ferenc őrmestert a 3. honvéd huszárezredben, Árcs József honvédet és Urbán László szakaszvezetőt az 5. honvéd gyalogezredben a 2. osztályu vitézségi érmmel tüntették ki. Horváth István 46. gyalogezredbeli főhadnagynak a legfelsőbb dicséző elismerés — a kardok egyidejű adományozása mellett — másodsor tudtul adatott.

— **A tej. Két napja eltűnt Szegedről a tej.** Mintha csak sztrájkba kezdtek volna a tehenek, hogy ezért a gyalázatos ellátásért, amit mi nyújtunk nekik, nem adnak többé tejet. Ha bemegy a kávéházba, jámbor polgártársam, bizonyos, hogy mosolyogni kezd a pincér naivságon, amikor kávé, tejeskávé kér. Nincs. Eltűnt a tej. Lefoglalta a város; minden tej a városé. Csak jegyre kapsz, jegy pedig nincs. Csak a két éves gyermekek kapnak. De furesa, Szegeden nagyon sok a gyermek, a két éven aluli. Borzasztóan sok: aki tejet akar, mindenké két éven aluli. És ki nem akar tejet? Ugy-e, ilyen ember nincs is? Nos, mindenki bemutatja a születési bizonyítványt Gróf Árpád tanítónak, aki minden keresztlevelet lepecsétel a tej-jegy ellenében. Senki nem kap — arra a keresztlevélre több tejet. Igen. A család, protekció ki van zárva. Csak az anyakönyvi hivatalnál nagy a esudálkozás az új rend óta, miért kell annyi keresztlevél ujabban? És miért kell egy gyermekről kettő, három?

— **Wilson milliomos lett a háboruban.** Stockholmból jelentik, hogy a Central News-ügynökség szenzációs leleplezéseket közöl Wilsonról. A közlemény szerint Wilson Amerika hadüzenete után elnökké váló megválasztásának költségeivel a Morgan-bankot terhelte meg. A bank amerikai hadfelszerelési papírokban nyert fedezetet. Egy amerikai hivatalnok azt is közölte egyik semleges ország követével, hogy előkelő vállalatok havonként nagy összegeket fizetnek be Wilson számlájára a bankba. Wilson, amikor a hivatalnok közlése tudomására jutott, vizsgálatot rendelt el és a hivatalnokot hazaárulás címén letartóztatták. Amerikában már régebben feltűnést keltett, hogy Wilson a háború folyamán milliókat szerzett és ugyan csak többszörös milliomos lett Gompers munkásvezér is. A félhivatalos Central News leleplezéseit a párisi Journal is nyilvánosságra hozza.

— **Ludendorff kitüntetése.** Berlinből jelentik: A császár kinevezte Ludendorff tábornokot az alsórajnai 39-ik lövészezred főnökévé.

— **Szabadka átvette a gázgyárat.** A gázgyár átvételének hónapok óta megindult folyamata — mint Szabadkáról jelentik — végre teljes betetőzést nyert. A város hivatalosan átvette a gázgyárat és már hatósági üzemből kapja a közönség a világítást. — Szerdán délelőtt a gázgyárban megjelent a város részéről a főügyész, a főmérnök, egy városi mérnök és két törvényhatósági bizottsági tag. A volt tulajdonos, az augsburgi gázművek képviselőjén kívül megjelent Adorján Emil ujjvidéki és Schneider Fülöp pozsonyi gázgyári igazgató szakértőként, míg a város szakértőjeként Pongrácz Albert, szegedi gázgyári igazgató szerepelt. Az átvételről szóló hivatalos jegyzőkönyvben megállapították a gázgyár aktívait, passzívait és az átvételi feltételeket. A város a gázgyár egész berendezéséért és felszereléséért körülbelül 789 koronát fizet. A városi gázgyár vezetésével az eddigi igazgatót, Seerejner Alfonzot bízták meg.